

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра авіаційної психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
_____ А.Гудманян
«__» _____ 2018 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Психологічна служба»

Галузь знань: 05 "Соціальні та поведінкові науки"
Спеціальність: 053 "Психологія"
Освітньо-професійна програма: «Практична психологія»

Курс – 1 Семестр – 1

Лекції	- 17	Диференційований залік - 1 семестр
Практичні заняття	- 17	
Самостійна робота	- 86	
Усього (годин/кредитів ECTS)	- 120/4.0	
Домашнє завдання (1)	-1 семестр	

Індекс РМ-8-12-053/18-2.1.4.2

СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2018

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Психологічна служба"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 01-2018
		Стор. 2 із 15	

Робоча програма дисципліни «Психологічна служба» розроблена на основі освітньої програми та робочого навчального плану РМ-8-12-053/18 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 053 «Психологія», освітньо-професійною програмою «Психологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила

професор кафедри авіаційної психології

Л. Помиткіна

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри авіаційної психології, протокол № _____ від " _____ " 2018 р.

Завідувач кафедри _____ Л. Помиткіна

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні випускової кафедри за спеціальністю 053 «Психологія», освітньо-професійною програмою «Практична психологія»- кафедри педагогіки і психології професійної освіти, протокол № _____ від " _____ " 2018 р.

Завідувач кафедри _____ Е. Лузік

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового гуманітарного інституту, протокол № _____ від " _____ " _____ 2018 р.

Голова НМРР _____ А.Кокарева

УЗГОДЖЕНО

Директор ННГМІ

_____ С. Ягодзінський
" _____ " _____ 2018р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник 1

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Психологічна служба"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 01-2018
		Стор. 3 із 15	

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка	
1.1. Заплановані результати.....	4
1.2. Програма навчальної дисципліни.....	5
2. Зміст навчальної дисципліни	
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	7
2.2. Лекційні заняття, їх тематика і обсяг	8
2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг.....	8
2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг	9
2.4.1. Домашнє завдання.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання.....	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті.....	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	
4.1. Методи контролю та схема нарахування балів	11

*Самостійні думки впливають лише із
самостійно набутих знань.*

К.Д.Ушинський

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни розробляється на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених розпорядженням № 106/роз від 13.07.2017р. та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати

Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста психолога, дозволить створити передумови для усвідомленого вивчення фахових навчальних дисциплін, включених у навчальний план.

Метою викладання навчальної дисципліни є знайомство студентів зі змістом, формами й методами навчання та формування особистості практикуючого психолога, розкриття основних наукових концепцій, понять, методів та технологій практичної психології, надбання ними знань, вмінь і навичок, що максимально сприяють усвідомленню досконалого професійного становлення майбутнього спеціаліста.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення структури організації роботи психологічної служби;
- засвоєння засобів, механізмів та прийомів роботи в системі психологічної служби;
- розуміння застосування різних методів в психологічній допомозі;
- оволодіння навичками прогнозування та контролю результатів діяльності психологічної служби.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач: знати основні принципи й методи практичної психології; етичний кодекс психолога; основні вимоги до організації психологічної служби; сфери використання психологічних знань у суспільній практиці й види діяльності практичного психолога; напрямки роботи практичного психолога у закладах освіти; основні завдання і функції практичної психології в системі освіти; вміти формулювати конкретні плани й завдання роботи з дітьми та дорослими; вибирати пріоритетні напрямки, форми і методи роботи, які впливають з його професійних можливостей й цілей психологічної служби; аналізувати навчально-методичні матеріали з проблем методичного забезпечення підготовки практичних психологів; виявляти зв'язки в діяльності практичного психолога, змістовно співставляти теорії та концепції; спиратися на чинні закони, директивні документи та нормативні акти, які стосуються професійної

діяльності практичного психолога; самостійно проводити порівняльний аналіз психологічних проблем, визначати напрямок роботи практичного психолога; використовувати отриманні знання на практиці.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Психологічна служба» взаємопов'язана з такими дисциплінами як: «Методика та організація наукових досліджень», «Психологія девіантної поведінки», «Організаційна психологія», «Основи неврології».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного модуля **№1 "Психологічна служба як вид практичної психології"**, який є логічно завершеним, самостійним, цілісним наповненням навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль №1 "Психологічна служба як вид практичної психології"

Тема 1.1. Теоретичні засади практичної психології

Теоретичні засади практичної психології. Взаємозбагачення та взаємопроникнення наукової та практичної психології. Структура й завдання практичної психології. Проблема визначення методологічних основ практичної психології. Психотерапевтична ситуація. Взаємодія в системі «практичний психолог – клієнт» - психотерапевтична ситуація.

Тема 1.2. Особистість практикуючого психолога

Спілкування: комунікація, інтеракція та перцепція як ядро діяльності практикуючого психолога. Професійна самоідентифікація практикуючого психолога та самопізнання. Застосування студентом до себе тих чи інших вимог до професії. Створення можливостей вибору найбільш відповідних індивідуальним особливостям кожного студента інструментів роботи з клієнтами. Професійний відбір. Основні якості практикуючого психолога. Вимоги до наявності глибоких теоретичних знань, емпатії та інтуїції. Основні етапи професійного відбору. Зміст підготовки практикуючих психологів. Теоретичні та практичні компоненти.

Тема 1.3. Основні види діяльності та функції соціально-психологічної служби

Національна система соціально-психологічної служби (НСПС): визначення, основні завдання й напрями роботи. Основні спеціалісти НСПС: психологи-консультанти, практикуючі психологи, соціологи, соціальні працівники, соціальні педагоги, методисти соціально-психологічних служб. Основні функції НСПС: аналіз і прогнозування поведінки людей.

Тема 1.4. Практична психологія в системі освіти

Практична психологія в системі освіти: основні завдання та функції. Основні вимоги до організації служби. Психологічна служба загальноосвітньої школи. Основні напрями: підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу, психологічна профілактика й корекція. Активний соціально-психологічний вплив. Консультативно-методична та дорадча функція

Тема 1.5. Основні види діяльності шкільного психолога

Соціально-психологічне обстеження учасників педагогічного процесу з метою покращення навчання й виховання учнів, проведення моніторингу психологічного розвитку дітей. Соціально-психологічна адаптованість, здатність усвідомлювати свої почуття та розуміти їх виявлення в інших людей, вольові риси характеру як основні показники моніторингу у дітей молодшого шкільного віку. Діагностування новоутворень дошкільного віку. Робота психолога з проблемами міжособистісних стосунків в класі. Діагностика та корекція психологічних девіацій, дій, які не відповідають нормам. Робота з батьками учнів – максимальне сприяння батькам у виховання дитини.

Тема 1.6. Єдина інформаційна система психологічної служби

Наступність у підпорядкуванні в системі психологічної служби. Психологічне забезпечення роботи навчальних закладів реабілітації неповнолітніх. Психологічна служба у позашкільних закладах. Психологічна служба в державних і недержавних організаціях.

Тема 1.7. Психологічна служба у вищих закладах освіти

Психологічна служба у вищих закладах освіти – сприяння особистісному зростанню та професійному становленню студентів. Моніторинг умов та особливостей розвитку особистості студентів. Створення умов для індивідуального консультування студентів. Особистісний розвиток студентів засобами тренінгової роботи. Поняття життєвих перспектив особистості.

Тема 1.8. Психопрофілактична й просвітницька робота

Психопрофілактична й просвітницька, профілактична робота, реабілітація, дорадча функція. Психогігієна. Підвищення психологічної компетентності людей з метою поширення їхніх можливостей самостійно розв'язувати проблеми й конфлікти. Визначення психологічної проблеми «Поняття життєвого шляху у практичній психології». Підвищення психологічної культури суспільства.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Всього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6
1 семестр					
Модуль №1 "Психологічна служба як вид практичної психології"					
1.1	Теоретичні засади практичної психології	12	2	2	8
1.2	Особистість практикуючого психолога	12	2	2	8
1.3	Основні види діяльності та функції соціально-психологічної служби	12	2	2	8
1.4	Практична психологія в системі освіти	12	2	2	8
1.5	Основні види діяльності шкільного психолога	12	2	2	8
1.6	Єдина інформаційна система психологічної служби	12	2	2	8
1.7.	Психологічна служба у вищих закладах освіти	12	2	2	8
1.8.	Психопрофілактична й просвітницька робота	12	2	2	8
1.9.	Основи реабілітаційної роботи	7	1	-	6
1.10	Домашнє завдання	8	-	-	8
1.11	Модульна контрольна робота № 1	9	-	1	8
Усього за модулем 1		120	17	17	86
Усього за 1 семестр		120	17	17	86
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Психологічна служба"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 01-2018
		Стор. 8 із 15	

2.2. Лекційні заняття, їх тематика та обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Лекції	СРС
1 семестр			
Модуль №1 « Психологічна служба як вид практичної психології »			
1.1	Основні види діяльності та функції соціально-психологічної служби	2	2
1.2	Практична психологія в системі освіти	2	2
1.3	Основні види діяльності шкільного психолога	2	2
1.4	Практична психологія в системі освіти	2	2
1.5	Основні види діяльності шкільного психолога	2	2
1.6	Єдина інформаційна система психологічної служби	2	2
1.7	Психологічна служба у вищих закладах освіти	2	2
1.8	Психопрофілактична й просвітницька робота	2	2
1.9.	Основи реабілітаційної роботи	1	6
Усього за модулем №1		17	22
Усього за 1 семестр		17	22
Усього за навчальною дисципліною		17	22

2.3. Практичні заняття, їх тематика і обсяг

№ пор.	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)	
		Практ. Заняття	СРС
1 семестр			
Модуль №1 „Психологічна служба як вид практичної психології”			
1.1	Основні види діяльності та функції соціально-психологічної служби	2	6
1.2.	Практична психологія в системі освіти	2	6
1.3.	Основні види діяльності шкільного психолога	2	6
1.4.	Практична психологія в системі освіти	2	6
1.5	Основні види діяльності шкільного психолога	2	6
1.6	Єдина інформаційна система психологічної служби	2	6
1.7	Психологічна служба у вищих закладах освіти	2	6
1.8	Психопрофілактична й просвітницька робота	2	6
1.9	Модульна контрольна робота №1	1	8
Усього за модулем №1		17	56
Усього за 1 семестр		17	56
Усього за навчальною дисципліною		17	56

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Психологічна служба"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 01-2018
		Стор. 9 із 15	

2.4. Самостійна (індивідуальна) робота студента, її зміст та обсяг

№ пор.	Зміст самостійної роботи студента	Обсяг СРС (годин)
1	2	3
1 семестр		
1.1.	Опрацювання лекційного матеріалу	22
1.2.	Підготовка до практичних занять	48
1.3.	Виконання домашнього завдання	8
1.4.	Підготовка до модульної контрольної роботи	8
Усього за 1 семестр		86
Усього за навчальною дисципліною		86

2.4.1. Домашнє завдання

Домашнє завдання виконується в 1 семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу.

Домашнє завдання виконується на основі навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання студентами, є складовою модулю №1 «Психологічна служба як вид практичної психології».

Мета домашнього завдання полягає у створенні моделі психологічної роботи з різновіковою категорією людей за самостійно обраної проблематикою у переліку тематики відповідно модуля. Домашнє завдання включає 2 розділи: теоретичний, присвячений аналізу психологічних підходів до обраної проблематики у сучасній науці, та практичний, присвячений опису власної моделі психологічної роботи з людьми.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання домашнього завдання, – до 8 годин самостійної роботи.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи: групова дискусія, робота в діадах, ділова гра.

3.2. Рекомендова література

Базова література

- 3.2.1. Кочерга О. О. Дитячі страхи, неврози, темперамент : корекційна робота психолога / О.Кочерга, О.Васильєв: упоряд. О.Главник. – К.: Шкільний світ, 2002. – 23 с.
- 3.2.2. Панок В.Г. Психологічна служба: підручник / В.Г.Панок, А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін. – К.: Ніка-Центр, 2016. – 362 с.
- 3.2.3. Панок В.Г. Практична психологія. Теоретико-методологічні засади розвитку : монографія / В.Г.Панок. – Чернівці: Технодрук, 2010. – 486 с.
- 3.2.4. Панок В.Г., Титаренко Т.М., Чепелева Н.В., Рибалка В.В. Основи практичної психології: Підручник. – К., 2006. – 245 с.
- 3.2.5. Помиткіна Л.В. Психодіагностика в процесі консультативної діяльності / Консультативна психологія: підручник / І.С.Булах та ін. - Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. – 484 с.; С.191-209.
- 3.2.6. Помиткіна Л.В. Психологія прийняття особистістю стратегічних життєвих рішень: монографія / Любов Віталіївна Помиткіна. –К.: Кафедра, 2013. – 381 с.
- 3.2.7. Помиткіна Л.В. Психодинамічна неконгруентність особистості: діагностика, корекція та консультування: Монографія. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2007. – 180 с.
- 3.2.8. Ямницький В.М. Розвиток життєтворчої активності особистості. Практикум. – СВД М.П.Черкасов, 2008. – 249 с.

Допоміжна література

- 3.2.9. Обухівська А.Г. Методичні рекомендації з окремих аспектів діяльності практичних психологів і консультантів ПМПК / А.Г. Обухівська, Т.Д. Ілляшенко, Л.Є. Андрусішина. – Електрон. дані. – Київ : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. – 56 с.
- 3.2.10. Психологічна служба: методичні рекомендації до самостійної роботи студентів / уклад. Л.В.Помиткіна. – К.: НАУ, 2015. – 28 с.
- 3.2.11. Психологічна служба: навч.-метод. посіб. для студентів і викладачів. – Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2012. – 488 с.
- 3.2.12. Робота психолога та соціального педагога в закладах освіти. Збірник нормативних документів / Укладач І.С.Загурська. –Житомир, 2010. –85 с.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

- 3.3.1. Психологічна служба Режим доступу: psychology.net.ru/dictionaries/psy.html?word=750
- 3.3.2. Журнал «Психологічна служба» Режим доступу: <http://orgpsy-journal.in.ua/>
- 3.3.3. Українська асоціація організаційних психологів та психологів праці. Режим доступу: <https://www.facebook.com/UAOPPP.Ukraine/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схема нарахування балів.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

1 семестр		
Модуль №1		Мах кількість балів
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
Вичерпне розкриття питання за планом практичного заняття (4x5б.)	20 (сумарна)	
Поточний експрес-контроль	8	
Виконання домашнього завдання	15	
Виконання індивідуального завдання	15	
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 35 балів</i>		
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	
Усього за модулем №1	88	
Семестровий диференційований залік		12
Усього за навчальною дисципліною		100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (табл. 4.2).

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи в балах оцінкам за національною шкалою

Рейтингова оцінка в балах					Оцінка за національною шкалою
Вичерпне розкриття питання на практичному занятті	Поточний експрес-контроль	Виконання домашнього завдання	Виконання індивідуального завдання	Виконання модульної роботи №1	
5	8	14-15	14-15	27-30	Відмінно
4	6-7	12-13	12-13	23-26	Добре
3	5	9-10	9-10	18-22	Задовільно
Менше 3	Менше 5	Менше 9	Менше 9	Менше 18	Незадовільно

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Психологічна служба"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 01-2018
		Стор. 12 із 15	

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок становить підсумкову модульну рейтингову оцінку (табл.4.3), яка в балах та за національною шкалою заноситься до відомості модульного контролю.

Таблиця 4.3

Відповідність підсумкової модульної рейтингової оцінки
в балах оцінці за національною шкалою

Модуль № 1	Оцінка за національною шкалою
79-88	Відмінно
66-78	Добре
53-65	Задовільно
менше 53	Незадовільно

4.5. Підсумкова модульна рейтингова оцінка у балах становить підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою (табл. 4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової семестрової модульної
рейтингової оцінки в балах оцінкам за
національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
79 - 88	Відмінно
66 - 78	Добре
53 - 65	Задовільно
Менше 53	Незадовільно

Таблиця 4.5

Відповідність залікової рейтингової
оцінки в балах оцінці
за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
12	Відмінно
10	Добре
8	Задовільно
-	-

4.6. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (табл. 4.6).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни "Психологічна служба"	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11 – 01-2018
		Стор. 13 із 15	

Таблиця 4.6

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82 – 89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75 – 81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67 – 74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60 – 66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35 – 59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

4.7. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента.

4.8. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка заноситься до залікової книжки та навчальної картки студента, наприклад, так: **92/Відм./A**, **87/Добре/B**, **79/Добре/C**, **68/Задов./D**, **65/Задов./E** тощо.

4.9. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				